

МУҒАЛЛИМ ХӘМ УЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЙ

Илий-методикалық журнал

№ 6.2.1 2023

гуманитарные науки
естественные науки
технические науки

1-ДЕКАБРЬ ҚАРАҚАЛПАҚ ТИЛИНЕ
МӘМЛЕКЕТЛИК СТАТУС БЕРИЛГЕН КҮН

МУҒАЛЛИМ ҲӘМ ҮЗЛИКСИЗ БИЛИМЛЕНДИРИЙ

Илимий-методикалық журнал

2023

6-2-1сан

*Озбекстан Республикасы Министрлер Кабинети жасындағы
Жоқарғы Аттестация Комиссиясы Президиумының
25.10.2007 жыл (№138) қарапы менен дизимге алынды*

*Қарақалпақстан Баспа сөз ҳәм хабар агентлиги тәрепинен
2007-жылы 14-февральдан дизимге алынды.
№01-044-санлы гүйалық берилген.*

Нөкис

6-2-1сан

2023

декабрь

Шолкемлестириүшилдер:

*Қарақалпақстан Республикасы Халық билимлендіриү Министрлігі,
ӨЗПИИИ Қарақалпақстан филиалы*

**Редактор:
А. Тилегенов**

Редколлегия ағзалары:

Максет АЙЫМБЕТОВ	Нуржан МАТЧАНОВ
Нағмет АЙЫМБЕТОВ	Сафо МАТЧОН
Байрамбай ОТЕМУРАТОВ	Шукурилло МАРДОНОВ
Ерполат АЛЛАМБЕРГЕНОВ	Бахтиёр РАХИМОВ
Алишер АЛЛАМУРАТОВ	Фуркат РАЖАБОВ
Дилшодхұжа АЙТБАЕВ	Арзы ПАЗЫЛОВ
Тұлқин АЛЛАЁРОВ	Барлықбай ПРЕНОВ
Умида БАҲАДИРОВА	Феруза САПАЕВА
Фарҳад БАБАШЕВ	Қаххор ТУРСУНОВ
Гулзода БОЙМУРОДОВА	Амина ТЕМИРБЕКОВА
Шахло БОТИРОВА	Нурзода ТОШЕВА
Маманазар ДЖУМАЕВ	Тажибай УТЕБАЕВ
Асқар ДЖУМАШЕВ	Амангелди КАМАЛОВ
Алишер ЖУМАНОВ	Ризамат ШОДИЕВ
Гүлнара ЖУМАШЕВА	Зафар ЧОРШАНБИЕВ
Холбой ИБРАГИМОВ	Рустам ФАЙЗУЛЛАЕВ
Умида ИБРАГИМОВА	Дўстназар ХИММАТАЛИЕВ
Меруерт ПАЗЫЛОВА	Умид ХОДЖАМҚУЛОВ
Асқарбай НИЯЗОВ	Гулрухсөр ЭРГАШЕВА
Сабит НУРЖАНОВ	Гавхар ЭШЧАНОВА
Уролбой МИРСАНОВ	

МАЗМУН ТИЛ ҲЭМ ӘДЕБИЯТ

Fozilov O. O'zbek va ingliz tillarida hosila nominalining motivatsion asoslari (perefrazalar misolida).

Aliyeva Z. Ornitonim komponentli ingliz va o'zbek idiomalarining tahlili

Alimova Sh. Ingliz va o'zbek tillarida pora va ta'magirlik konseptlarining lingvomadaniy va semantik talqini

Aliyeva Z. Ingliz va o'zbek tilida ornitonim komponentlari bo'lgan frazeologik birliklar haqida ilmiy qarashlar.

Eshquvvatova G. Ingliz va o'zbek tillarida frazeologizmlarning tasnifi food/taom komponentli frazeologik birliklari misolida.

Марданов А. Основные понятия логико-семантических моделей

ПЕДАГОГИКА, ПСИХОЛОГИЯ

Maxmudova M. Yan Amos Komenskiyning pedagogik faoliyati va nazariysi

Jabborov M. Tarbiyasi qiyin o'quvchilar bilan ishslashning shakl va metodlari.

Mahkamova Sh. Innovatsion texnologiyalar asosida musiqa san'ati boshqaruvi

Xo'jamqulov P., Musayev N., Mumina D. Umumta'lum maktablari o'quvchilarida ta'limiy-tarbiyaviy immunitetni shakllantirish yo'llari.

Qayumov J. O'quvchilarga xonandalik asarlarini erkin va ifodali kuylatish uslublari.

Musayev N., Xo'jamqulov P. O'zbek milliy maqom san'atini yosh ijrochilarga o'rgatishda etibor qaratilishi lozim bo'lgan jihatlar.

Rajabova S. Kasb ta'limi o'qituvchilarini tayyorlashda Marvelous Designer dasturidan foydalanish metodikasi

Yunusov O. Musiqa ta'limida qo'shiq kuylash ijodiy faoliyatga o'rgatish

Umarov A. Pedagogik-kasbiy kompetentlik ta'lim jarayonini rivojlantirishning muhim omili sifatida.

Eshankulova D. Umumta'lum maktablarida kimyo fanining o'qitilishi va zamonaviy interfaol metodlarning qo'llanilish uslublari.

Yadgarova D. Talabalar valeologik madaniyatini rivojlantirishning pedagogik mexanizmlarini takomillashtirish.

Lafasov B. Texnologiya fanini o'qitish jarayonida o'quvchilarni muhandislik kasblariga yo'naltirishda "steam – ta'lim".

Mo'minov K. Forsayt texnologiyalar asosida talabalarning kreativ kompetensiyalarini rivojlantirishda innovatsion yondashuv

Qulmatov Z. Pedagogik tadqiqotlarda ma'lumotlarni qayta ishslash texnologiyasi

Umirova G. Texnika oliv ta'lim muassasalari talabalarida rahbarlik qobiliyati va boshqaruvi kompetensiyasini rivojlantirishning tarkibiy qismlari

Axmedova M. Mustaqil va o'quv topshiriqlarini metodik takomillashtirishda ona tili fanining vazifalari

Qosimov Sh. Bo'lajak o'qituvchining kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish

Xayitova Sh. Oilada o'zaro muloqot madaniyatini shakllantirishning pedagogik omillari

Xoliqova R. Ona tili ta'limida o'quv topshiriqlarini metodik-pragmatik takomillashtirish

Muxitdinova M., Syomkina A. Bo'lajak musiqa o'qituvchisining kasbiy-pedagogik kompetensiyalari

Maxkamova M. Pedagogika oliv ta'lim muassasalari talabalarida kasbiy sifatlarni rivojlantirishning pedagogik xususiyatlari

Muslimov Sh. Bo'lajak texnologik ta'lim o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirish mezonlari

Xaydarova M. Ta'lim qonunlari - uni samarali tashkil etish bu ba'zi muhim talablar uchun asosdir.

Toshmatova Sh, Ernazarov Z. Bilgiya faning yangi metodikalari

Xakimov T. Sharq allomalaring pedagogik qarashlari asosida oliy ta'lim talabalarining pedagogik tafakkurini oshirishni takomillashtirish.

Nazirova F. O'qituvchi faoliyatida pedagogik va kommunikativ qobiliyat

Irmatova M. Boshqaruв psixologiyasining fundamental asoslari

Xaydarova M. Yangi pedagogik texnologiyalardan foydalanishda o'quvchilarni kasb-hunarga yo'naltirish

Rasulova M. O'qituvchilarning loyihaga asoslangan o'qitish kompetentligini rivojlantirishning zamonaviy usullari

Djabbarova N. Talaba-qizlarda liderlik sifatlarni rivojlantirishning ta'limiy imkoniyatlari

Haydaraliyeva Z. O'zbekiston ta'lim tizimini xorijiy tajribalar asosida rivojlantirish

Rajabov X. Bo'lajak kimyo o'qituvchilarining axborot-metodik kompetentligini takomillashtirishda raqamli ta'lim texnologiyasidan foydalanish tamoyillari

Сулаймонов А. Собиров С. Формирование компетенций, учащихся по иллюстративному рисованию по принципу непрерывности.

Боймираева Д. Роль социальная креативность в деятельности будущих образовательных менеджеров

МИЛЛИЙ ИДЕЯ ХЭМ РУЎХЫЙЛЫҚ ТИЙКАРЛАРЫ, ТАРИЙХ, ФИЛОСОФИЯ

Xakimova B.M. Gender o'z-o'zini rivojlantirish jarayonida mакtab o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini o'stirishning nazariy jihatlari

Sarsenbaev A. Haqoratning jinoiy-huquqiy tasnifi

ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА, ИНФОРМАТИКА

Мустафоев А. Бўлажак ўқитувчиларда медиатаълим кўникмаларини шакллантириш зарурати

Azamxonov B. Texnik oliv ta'lim muassasalarida virtual kompyuter simulyatorlarining qo'llanilishi va asosiy xususiyatlari

Umarov A.S. O'zbektonda badiiy ta'lim klasterini tashkil etish va rivojlantirishning nazariy asoslari

Siddiqov I.M. Sun'iy intellektning zamonaviy texnologiyalari

Siddiqov I.M. Ta'limda buyumlar internetidan foydalanishning ahamiyati

Shirinov F.Sh. Matematik masalalarini yechishda qo'llaniladigan amaliy uskunaviy paketlar

Suyumov J. Ta'lim jarayonida o'qitishning innovatsion metodlari: kompyuter imitatsion modellar misolida

Ahmedova G, Mahmudova O. Logarifmik transendent tengsizliklarni hisoblash usullari

Muydinjonov Z, Muydinjonov D. Digital technologyand learning opportunities

Muydinjonov Z, Muydinjonov D. Digital technology competence

БАСЛАЎЫШ КЛАСС, МЕКТЕПКЕ ШЕКЕМГИ ТЭРБИЯ

Tolipova T. XXI asr ko'nikmalarini shakllantirish usullari

Elmurotova D. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini innovatsion faoliyatga tayyorlash modeli

Мустафаева З. «Совершенствование и развитие творческих способностей детей дошкольного возраста»

Odilova H. Xorijiy mamlakatlar tajribasida maktabgacha yoshdag'i bolalarda axborot muhitida ekologik munosabat masalasining qiyosiy tahlili

Нурбаева.И. Условия интеллектуального развития старшего дошкольника в процессе формирования математических представлений

Akmalova M. Zamonaviy formatsiyadagi maktabgacha ta'lim tashkiloti – Yangi O'zbekiston ijtimoiy muhitida

Zokirova S, Quziyeva N, Ta'lim jarayonida boshlang'ich sinf o'quvchilarining tasavvur imkoniyatlarini rivojlantirish

Xolyigitova B. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining ijodiy qobiliyatlarini badiiy adabiyotlar asosida shakllantirish pedagogik muammo sifatida

Kasimova D. Maktabgacha yoshdagi bolalarda ijodkorlikni shakllantirish jarayonida event texnologiyasidan foydalanish afzalliklari.

Xovodillayev M. 9-13 yoshdagi aqli zaif bolalarda nutqni shakllantirish texnologiyalari.

O'rroqova Sh. Boshlang'ich sinf o'quvchilarini dunyoqarashini tabiiy fanlar misolida intellektual rivojlantirish metodikasi

Saydillayeva M. Maktabgacha ta'lim tashkilotlaridagi tarbiyalanuvchilar faoliyatini rivojlantirishning loyihalashtirish xususiyatlari.

Файзиева У. Эшитишида муаммолари бўлган болалардаги нуткнинг ривожланиш даражаси

Safarova Sh. Boshlang'ich sinflarda geometriya materiallarini o'rgatishning didaktik ta'minoti

Yo'ldoshev O. Boshlang'ich ta'lim samaradorligini oshirishda raqamli texnologiyalarning o'rni

Kubayeva M. Maktabgacha yoshdagi bolalarni ekologik tarbiyalashning nazariy asoslari

Xaydarov B. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida umumrivojlantiruvchi mashqlarni mustaqil bajara olish ko'nikmalarini shakllantirish usullari

Hamidova G. Maktabgacha yoshdagi bolalar ijodiy va intellektual qobiliyatini rivojlantirish orqali innovatsion tafakkurini shakllantirish

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

Султанов X. Кластер усули орқали тасвирий санъат таълимини интеграциялаш имкониятлари

Bekqulov Q. Muhandislik grafikasi talabalarining mustaqil ijodiy ish faoliyatini tashkil etishning mazmuni.

Talipov N. Naqqoshlik san'atida kompositsiyaning ahamiyati

Malikov K. Texnik oliy o'quv yurtlarida muhandislik va kompyuter grafikasi fanini o'qitishda talabalarni to'garak mashg'ulotlariga qiziqtirish orqali kasbga bo'lgan ijodkorligini shakillantirish.

Fayziyeva S. Muhandislik grafikasi fanlarini o'qitishda gumanitar, ijodiy va umummadaniy yo'nalishlarda o'qitish metodikasini takomillashtirish.

ФИЗИКАЛЫҚ ТЭРБИЯ ҲӨМ СПОРТ

Ochilov R. Turli o'yin ampliasiga ega yosh futbolchilarni jismoniy tayyorgarligini rivojlantirish yo'llari

- Глотова, Г.А. Творческая одарённость личности. Проблемы и методы исследования [текст] / Г.А.Глотова. – Екатеринбург: 1992. – 128 с.
- «Руководство игровой деятельностью детей дошкольного возраста» Мустафаева Замира Сайдкуловна.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена для широкого спектра читателей, работающих в дошкольных учреждениях и мамам, интересующимся литературой для правильного воспитания своих детей.

REZYUME

Maqola keng o'quvchilar doirasiga bag'ishlangan, maktabgacha ta'lim muassasalarida ishlash va onalar manfaatdor farzandlarini to'g'ri tarbiyalash uchun adabiyot.

SUMMARY

The article is dedicated to a wide range of readers, working in preschool institutions and mothers interested in literature for the proper upbringing of their children.

ТАСВИРИЙ САЪНАТ

КЛАСТЕР УСУЛИ ОРҚАЛИ ТАСВИРИЙ САНЬАТ ТАЪЛИМИНИ ИНТЕГРАЦИЯЛАШ ИМКОНИЯТЛАРИ

Султанов Х.Э.

Чирчиқ давлат педагогика университети доценти, (PhD)

Таянч сўзлар: таълим кластери, интеграция, ҳамкорлик, тасвирий санъат, педагогик таълим, инновация, ижодкорлик, таълим сифати

Ключевые слова: образовательный кластер, интеграция, сотрудничество, изобразительное искусство, педагогическое образование, инновации, креативность, качество образования.

Key words: educational cluster, integration, cooperation, fine arts, teacher education, innovation, creativity, quality of education.

Бугунги кунда замонавий педагогик олий таълим соҳасида тасвирий санъат ва мұхандислик графикаси йўналиши талабаларига билим бериш ва уларнинг креативлигини ривожлантириш инновацион ёндашувларни талаб қилади Ушбу мақолада биз бошқа соҳаларда муваффақиятли қўлланилаётган кластер усулини тасвирий санъат соҳасига интеграциялаш имкониятларини кўриб чиқамиз. Биз кластер усулининг назарий асосларини, шунингдек, унинг ижодкорликни рағбатлантириш, фанлараро ҳамкорлик ва ижодкорликка асосланган мухитда таълим тажрибасини ошириш имкониятларини ўрганимиз.

Кластер методи ўқитиши ва ўқув жараёнини ташкил этишнинг инновацион ёндашуви бўлиб, у талабаларни таълимга бўлган эҳтиёж ва қизиқишлиридан келиб чиқсан ҳолда кластерлар деб аталадиган кичик гурӯхларга бирлаштиришга асосланган. Бу усул индивидуал таълимни ташкил этишга ёрдам беради ва талабалар ўртасида ўзаро фаол муносабатларни рағбатлантиради.

Кластер усули тасвирий санъат ўқитувчилари талабаларнинг малакалари, услублари ва қизиқишлиридаги фарқларни мослаштириш имконини беради. Фақат тор йўналишда ижод қилишни кўзда тутадиган профессионал рассом фаолиятидан фарқли равишда, педагог рассомнинг касбий маъсулияти икки баравар кўп меҳнат талаб қилади. Тасвирий санъат ўқитувчиси ҳам касбий педагогик фаолият ҳам ижодий фаолият олиб боришга мажбур. Чунки, ижодий фаолиятнинг ичига кирмаган назариётчи ўз ўқувчилари таълимни ташкил этишни мумкинлаштиришадиган.

амалий билимни бера олмайди. Агар у жуда иқтидорли рассом бўлсада, педагогик маҳорати йўқ бўлса таълимда бу ҳам жиддий муаммо ҳисобланади. Пофессионал рассом рангтасвир, графика, ҳайкалтарошлик каби йўналишда ижод қилиб, факат битта йўналиш бўйича ишлайди ва ўз маҳоратини намоён қиласди. Тасвирий санъат ўқитувчиси эса рангтасвир, графика, ҳайкалтарошлик, амалий безак санъати ва санъатшунослик бўйича билимларга эга бўлиб, ўз билимларини ёшларга мукаммал тарзда етказа олиши керак. У ушбу йўналишларининг барчасини назарий жиҳатдан мукаммал билиши ва амалда ўз шогирдларига кўрсата олиши лозим. Бу эса жуда оғир масала ва тинимсиз меҳнат, изланувчанликни талаб этади. Ижодий соҳада орқада қолмаслик учун педагог-рассом рангтасвир, графика, ҳайкалтарошлик ёки амалий безак санъати бўйича ўз иқтидорини кўрсатишга ҳаракат қиласди. Унинг ижодий иқтидори бадиий амалиётни ўргатишда фойдали бўлиши мумкин, талаба устозининг тўғри йўл кўрсатиши ва ижодидан илҳомланади, унга ўхшашга ҳаракат қиласди ва ўrnak олади. чунки ҳар бир талаба ўз эҳтиёжларига кўра мақсад танлайди.

Кластер усули турли санъат турлари ўртасида, тасвирий санъат ичидағи қаламтасвир, рангтасвир, композиция, ҳайкалтарошлик, амалий санъат ва ҳ.к. ҳамда тасвирий санъатнинг адабиёт, тарих, педагогика, психология, технология каби фанлар билан ҳамкорлигини ривожлантиришга ёрдам беради. Бу санъат, мусиқа, адабиёт ва бошқа фан соҳалари бўйича ижодий алмашинувни рағбатлантиради, бу эса талабаларда янги ғоялар ва лойиҳалар пайдо бўлишига олиб келиши мумкин.

Кластерлар талабаларни таълим жараёнида янада фаоллашишига сабаб бўлади, чунки улар улар учун янги йўналиш танлаш билимларини бойитиш, аввал қўйилган мақсадларига ўзгартириш киритиш ёки тўлдириш учун ижобий таъсир кўрсатиши мумкин. Бу талабаларнинг мотивацияси ва ўзини ўзи бошқариш кўнинмаларини оширишга хизмат киласди.

Педагогика ОТМлари тасвирий санъат йўналиши, Бадиий академия, умумтаълим, мусиқа ва санъат мактаблари жамоаси бир тизимдаги ҳамкорлар саналади. Ушбу тизимда умумий қизиқиши ва мақсадларига қараб талаба ва ўқувчилар биргаликда ишлашлари ва ижодий муҳитда мулоқот қилишлари учун кластерга асосланган санъат студияларини яратишлари мумкин.

Турли хил санъат йўналишида ва бошқа йўналишлардаги талабаларни бирлаштирган маҳорат дарсларини ташкил этиш ва турли лойиҳалардаги жамоавий иштирокини таъминлаш тасвирий санъатда кластер усулининг амалий татбиқ этилишига олиб келади.

Ўқитувчилар ҳар бир талаба билан уларнинг эҳтиёжлари ва мақсадларига мос келадиган индивидуал таълим режасини тузишлари мумкин.

Кластер усулининг тасвирий санъат соҳасига интерграциялашуви талабаларнинг янада самарали таълим олиши ва ривожланиши учун янги имкониятлар яратади. Ушбу ёндашув таълимни шахсийлаштиришга, фанлар ичida ва фанлараро ҳамкорликни рағбатлантиришга ҳамда ўқув жараёнида талабаларнинг мотивациясини оширишга ёрдам беради.

Ушбу ғояни чукурроқ тадқиқ қилиш ҳамда амалиётга татбиқ этиш тасвирий санъатдаги ўқув жараёни ва мустақил таълимни ривожлантиришнинг янада қулай ва самарали воситасига айлантириши мумкин.

Адабиётлар

1. Бердиев Д. А. Кластер ҳамкорлигига ташкил этилган тасвирий санъат тўгаракларнинг таълим-тарбия соҳасидаги аҳамияти //Innovative developments and research in education. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 13-18.
2. Бахриев, И. (2020). Ривоятларнинг санъат асарларидаги тутган ўрни ва унинг баркамол ёшларни тарбиялашдаги аҳамияти. Academic Research in Educational Sciences, 286-295.
3. Султанов Х.Э. Zamonaviy ta’limda tasviriy san’atni o ‘qitish muammolari // Innovative developments and research in education – 2023.-T.2. -№15. –ст. 7-12.

4. Имоматова У. М. Композицияда эскиз бажариш орқали бадий тасаввурни ошириш //International scientific research conference. – 2023. – Т. 1. – №. 12. – С. 13-17.

5. Eralievich, S. X., & Sultanovna, M. I. M. (2020). Formation of students ‘spiritual education through creative circles in secondary schools. TRANS Asian Journal of Marketing & Management Research (TAJMMR), 9(6), 53-58.

REZYUME

Ушбу мақолада бошқа соҳаларда муваффақиятли қўлланилаётган кластер усулини тасвирий санъат соҳасига интеграциялаш имкониятларини кўриб чиқилади. Кластер усулининг назарий асосларини, шунингдек, унинг ижодкорликни рағбатлантириш, фанларо хамкорлик ва ижодкорликка асосланган мухитда таълим тажрибасини ошириш имкониятлари ўрганилади. Ушбу тадқиқот тасвирий санъат соҳасида инновацион услугуб ва ёндашувлардан фойдаланган ҳолда таълим жараёнини оптималлаштиришни яхшироқ тушунишга ёрдам беради.

РЕЗЮМЕ

В данной статье рассматриваются возможности интеграции кластерного метода, который успешно применяется в других областях, в сферу изобразительного искусства. Исследуются теоретические основы кластерного метода, а также его потенциал для развития творчества, междисциплинарного сотрудничества и улучшения образовательного опыта в творческой среде. Данное исследование способствует лучшему пониманию оптимизации образовательного процесса с использованием инновационных методов и подходов в области изобразительного искусства.

SUMMARY

This article discusses the possibilities of integrating the cluster method, which has been successfully used in other fields, into the field of fine arts. The theoretical foundations of the cluster method are explored, as well as its potential for promoting creativity, interdisciplinary collaboration, and enhancing the educational experience in creative environments. This study contributes to a better understanding of optimizing the educational process using innovative methods and approaches in the field of fine arts.

MUHANDISLIK GRAFIKASI TALABALARINING MUSTAQIL IJODIY ISH FAOLIYATINI TASHKIL ETISHNING MAZMUNI.

Bekqulov Q.Sh

Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Tayanch so‘zlar: ananaviy, mustaqil, amaliy, elektron, joizki, shakllantirish, topshiriq, modellashtirish, ta’kidlash.

Key words: traditional, independent, practical, electronic, appropriate, formation, assignment, modeling, highlighting

Ключевые слова: традиционный, независимый, практический, электронный, уместный, формирование, задание, моделирование, выделение.

Zamonaviy fan va texnika taraqqiyotining intensive rivojlanishi natijasida talabalar qisqa muddat ichida o‘zlashtirishi zarur bo‘lgan ma’lumotlar hajmi kengayib ketti. Bularning hammasi o‘rganiladigan ma’lumotlar mazmunini kengaytirishga olib keladi va fanlardan dars berishning ananaviy uslublarini tubdan takomillashtirishni talab qiladi.

Ma’lumki, ta’lim berish jarayoni-ikki yoqlama jarayondir. Bu jarayonda o‘qituvchi ham, o‘quvchi ham faol bo‘lishi kerak. Agar pedagog o‘z ishida muvafaqqiyatga erishishga intilsa u albatta talabalarning faolligini oshirish, faollikni rag‘batlantirish va kerakli yo‘lga solishi lozim. Talabalar faoliyatini oshirishning asosiy vositalaridan biri ularning mustaqil ta’limlarini to‘ri tashkil qilishdir. Chunki bu jarayonda o‘qitish samaradorligini oshirish va mutahassislarini tayyorlash sifatini yaxshilashning asosiy zaxiralari yashiringan. Shu sababli ham oliy ta’lim tizimida o‘qitish jarayoni o‘qituvchilar raxbarligida tashkil qilinadigan va boshqariladigan talabalarning mustaqil mehnatlari ko‘rinishini olmoqda.

